

אריה אל־חנני, אדריכל ואמן
(1898-1985)

פסל הפועל העברי ביריד המזרח

עם יצירותיו הרבות בתחום האדריכלות נמנים בניינים ומבנים באוניברסיטאות תל־אביב ובר־אילן, במכון ויצמן, בפארק הירקון וב"יד ושם". בין היתר תכנן את מגדל גן העיר, את "בית ברבור" ובית הסתדרות המורים בתל־אביב, את היכל התרבות בכפר סבא, ועוד. כטיפוגרף רשומה על שמו של אל־חנני אות עברית הנקראת בלוק. ב-1973 זכה בפרס ישראל על תכנון אוהל "יזכור" ב"יד ושם", וב-1984 הוכתר כעמית כבוד של המכון האמריקאי לאדריכלות.

צוות מתכנני יריד המזרח בראשות אל־חנני התלבט בבחירת סמל לפרויקט החדש. מספרים כי רעיון הגמל המכונף נולד בעקבות דברי הלגלוג של ראש עיריית יפו דאז, שאמר: "כשיצמחו לגמל כנפיים יהיה לכם יריד".

אריה אל־חנני (ספוז'ניקוב), יליד רוסיה, למד אדריכלות וציור בקייב. עם חבריו ללימודים נמנו כמה מגדולי האמנים במאה העשרים, ובהם קזימיר מלביץ' ואלכסנדר ארכיפנקו. ב-1922, לאחר ששירת בצבא האדום, עלה ארצה. אל־חנני היה אמן רב־תחומי: אדריכל, צייר, טיפוגרף, מעצב ותפאורן. הוא תכנן את יריד המזרח ועיצב תערוכות רבות ובהן "כיבוש השממה". צייר את התפאורות להצגות בתיאטרונים "הבימה" ו"האהל" ובלהקות חובבים, עיצב את סמלי הפלמ"ח, ה"הגנה" וצה"ל ואת סמל "הגמל המעופף" של יריד המזרח.

